

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖS**

PAŽYMA

**DĖL ELEKTROS ENERGETIKOS SISTEMOS SUJUNGIMO SU KONTINENTINĖS EUROPOS
ELEKTROS TINKLAIS DARBUI SINCHRONINIŲ REŽIMU ĮSTATYMO NR. XI-2052 PAPILDYMO
13¹ STRAIPSNIO ĮSTATYMO PROJEKTO (TAP-20-776) (20-6747)**

2020-05-27 Nr. NV-1450

Vilnius

Projekto teikėjas – Energetikos ministerija

Projekto tikslas – įstatymo lygiu įtvirtinti specialiuosius saugumo reikalavimus Lietuvos Respublikos elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu projektui (toliau – sinchronizacijos projektas).

Dabartinė situacija:

Elektros energetikos sistemos sujungimo su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu įstatymo 4 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad Lietuvos elektros energetikos sistema turi būti išplėtota taip, kad 2025 metais ją būtų galima sujungti su kontinentinės Europos elektros tinklais darbui sinchroniniu režimu. Sinchronizacijos įstatymo 13 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad sinchronizacijos projektą įgyvendina elektros perdavimo sistemos operatorius.

Vykdydamas elektros energetikos infrastruktūros projektus ir realizuodamas veiksmus ir priemones, reikalingus sinchronizacijos projektui įgyvendinti, elektros perdavimo sistemos operatorius susiduria su daugybe rizikų, kurių nesuvaldžius kiltų grėsmė, kad sinchronizacijos projektas negalės būti įgyvendintas tinkamai ir laiku, o tai yra vienintelis būdas pasiekti Sinchronizacijos įstatymo preambulėje aprašytus Lietuvos Respublikos energetinio saugumo ir energetinės nepriklausomybės strateginius tikslus.

Viena pagrindinių rizikų, su kuriomis susiduria elektros perdavimo sistemos operatorius, yra skirtingų saugumo veiksnių užtikrinimas, todėl specialiųjų saugumo reikalavimų sinchronizacijos projektui reglamentavimas įstatymo lygiu ir jų sistemiškas užtikrinimas reguliavimo ir praktinėmis projektų valdymo priemonėmis yra būtinas siekiant, kad sinchronizacijos projektas būtų įgyvendintas tinkamai ir laiku bei pasiekti su tuo siejami valstybės strateginiai tikslai.

Atsižvelgiant į tai, įstatymo projektu yra siūloma papildyti įstatymą 13¹ straipsniu, kuris įstatymo lygiu įtvirtintų specialiuosius saugumo reikalavimus sinchronizacijos projektui, privalomai užtikrinamus projektą įgyvendinančio perdavimo sistemos operatoriaus.

Projekto esmė:

Įstatymo projekte siūlomi nustatyti ir apibrėžti šie specialieji saugumo reikalavimai sinchronizacijos projektui:

1) Technologinio saugumo reikalavimas, nustatantis, kad perdavimo sistemos operatorius privalo užtikrinti elektros energijos perdavimo sistemos darbo stabilumą, saugumą visų sinchronizacijos projekto įgyvendinimo etapų metu.

2) Informacinio saugumo reikalavimas, nustatantis, kad perdavimo sistemos operatorius privalo užtikrinti su sinchronizacijos projekto įgyvendinimu susijusios konfidencialios informacijos apsaugą.

3) Nacionalinio saugumo reikalavimas, nustatantis, kad perdavimo sistemos operatorius privalo užtikrinti trečiųjų asmenų, įskaitant tiekėjus ir subtiekejus, dalyvaujančių įgyvendinant sinchronizacijos projektą, atitiktį nacionalinio saugumo interesams ir šios atitikties patikrą.

4) Tiekimo saugumo reikalavimas, nustatantis, kad perdavimo sistemos operatoriaus užtikrinama tiekimo grandinė sinchronizacijos projektui įgyvendinti reikalingoms prekėms, paslaugoms ir (ar) darbams įsigyti atitiktį Įstatymo projektu teikiamus specialiuosius saugumo reikalavimus.

5) Įrenginių apsaugos ir kibernetinio saugumo reikalavimas, nustatantis perdavimo sistemos operatoriaus pareigą užtikrinti sinchronizacijos projektui įgyvendinti įrengiamų ir įrengtų perdavimo tinklo objektų ir įrenginių apsaugą ir fizinę saugą bei susijusių informacinių sistemų kibernetinį saugumą.

Derinimas – Įstatymo projektui pastabas pateikė Teisingumo ministerija, Ekonomikos ir inovacijų ministerija, Valstybės saugumo departamentas ir Viešųjų pirkimų tarnyba. Į Ekonomikos ir inovacijų ministerijos ir Viešųjų pirkimų tarnybos pastabas atsižvelgta. Dėl Teisingumo ministerijos ir Valstybės saugumo departamento pastabų konsultuotasi darbo tvarka ir atitinkamai suderintas patikslintas Įstatymo projektas. Vidaus reikalų ministerija Įstatymo projektą suderino be pastabų.

Atitiktis Vyriausybės programai: įstatymo projektas tiesiogiai prisideda prie Vyriausybės programos įgyvendinimo plano 5.2.2. darbo „Sinchronizacija su kontinentinės Europos elektros tinklais (KET)“ vykdymo.

Dalykinio vertinimo išvada:

Siūlytina įstatymo projektą svarstyti tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėja

Šarūnė Navickaitė-Dulaitienė